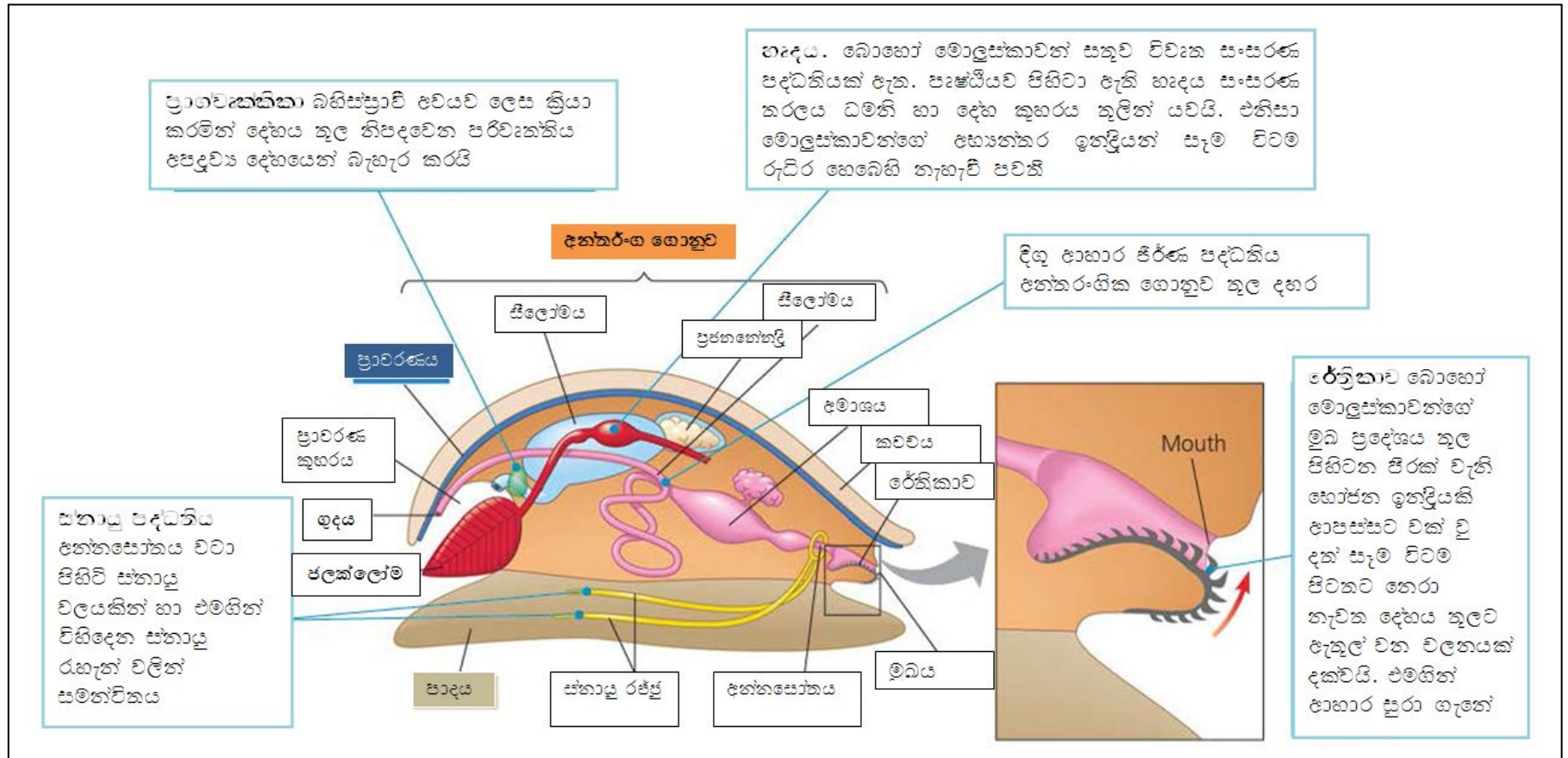

සත්ත්ව විවිධත්වය කෙටි සටහන

අපෘෂ්ඨවංශී වංශ

ලක්ෂණය	Cnidaria/Coelenterata	Platyhelminthes	Nematoda	Annelida	Mollusca	Arthropoda	Echinodermata
වාසස්ථානය	ජලජ කරදිය හෝ මිරිදිය තැනි, නිර්වාතන, නිදහසේ පිහිනන හෝ ගණාවාසී	නිදහස්, ජලජ හෝ තෙත් පසේ, ධාරක දේහ තුල පරපෝෂි ලෙස	පසේ, ජලයේ සහ පරපෝෂි ලෙස	කරදිය මිරිදිය හෝ පස මත/තුල	බහුලව කරදිය හෝ මිරිදිය සමහරක් ගොමික	ගොමික හෝ ජලජ	කරදිය පමණි
සමමිතිය	අරිය	ද්විපාර්ශවීය සමමිතිය (මූලිකව ඇති වූනේ ජක්ඵ්‍යයක පසබ්‍යවී වාගයේය)					සුහුඬුලා පාලාදරිය කීටයා ද්විපාර්ශවික සමමිතිය
දේහ සුහරය	-	අසීමිත දේහ බිත්තිය හා අන්තශ්වර්මය අතර මධ්‍යශ්ලේෂය පවතී	ව්‍යාජ සීමිත	හොඳින් වැඩුණු සීමිතයක්. (පළමුව Annelida වාගයේ දක්නට ලැබිණි)	රුධිර හෙබ (සීමිතය බෙහෙවින් ක්ෂීණ වී ඇත.)	රුධිර හෙබ (සීමිතය බෙහෙවින් ක්ෂීණ වී ඇත.)	විශාල සීමිතමයක්. ජලවාහිනි පද්ධතියක් බවට විකසනය වී ඇත. ඇතිතලයක් සහිතය
දේහ ආකාරය	බහුලා (සිලින්ඩරයක් වැනි) හෝ (මෙඩුසා කුඩයක්) වැනි ආකාර	පෘෂ්ඨෝධරීයව පැතලි	සිලින්ඩරාකාර එක් අග්‍රයක් ක්‍රමයෙන් පටුවෙන	සිලින්ඩරාකාර පත්‍ර ආකාර දේහයක්	දේහ ආකාර විවිධ වේ. දේහය හිස, පේශිමය පාදය, අන්තරාග ගොනුව ලෙස වෙන් වී ඇත	බාහිරව බිත්තියකින් දක්වයි. එක් බිත්තියකට සන්ධි පාද යුගලක් බැගින් ඇත. දේහය හිස, උරස, උදරය ලෙස වෙන් වී පවතී.	සිලින්ඩරාකාර හෝ මලක් වැනි දේහ ආකාර. මොබ් අපමොබ් අක්ෂය ඔස්සේ දේහය සංවිධානය වී ඇත.
බිත්තිය	නැත. Platyhelminthes වාගයේ Cestoda පමණක් බිත්තිලනය දක්නට ඇත			අභ්‍යන්තර හා බාහිර	බිත්තිය ඉතා සුලුවෙන් දක්වයි.	ඇත. ටැන්මකරණය බාහිරව දක්වයි.	බිත්තිය නැත
ශීර්ෂණය	නැත	තරමක් දුරට ඇත (පළමුව ඇති වූයේ මෙම වාගයේය)	ඇත	ඇත	ඇත	පැහැදිලිව ඇත	නැත
බලාස්ථිද්‍රව්‍ය ඉරණම				ප්‍රොටොස්ටොමියා වන			ඩියුටෙරොස්ටොමියා වන
ජනක ප්‍රස්තර	ද්විප්‍රස්ථර, අසෛලීය ජලටිනිමය මධ්‍යශ්ලේෂයක් දේහ බිත්ති අතර ඇත	ත්‍රිප්‍රස්ථර					

දේහය මත ව්‍යුහ	දාශක කෝෂීය ඇත උච්චර්මයක් නැත	අපිචර්මය මෘදු හා පක්ෂ්මධර නැතහොත් උච්චර්මයකින් ආවරණය වී පවතී. බාහිර චූෂකර හෝ	අපිචර්මය මෘදු හා පක්ෂ්මධර නැතහොත් උච්චර්මයකින් ආවරණය වී පවතී. බාහිර චූෂකර හෝ ආකූශ ඇත.	සහ උච්චර්මයක් පවතී	පැහැදිලි උච්චර්මයක් හා දැඩි කෙඳි (කයිටින් වලින් සැදි) සමහරුන්ගේ ආශ්‍රිතාදිකා ඇත.	දේහාවරණය මෘදු වේ. එමගින් ප්‍රාවරණයක් සෑදේ	දේහය මෘදු අපිචර්මයකින් වටවේ. බන්ධක, පෙඩ්සලේරියා දරයි
පද්ධති	විශේෂණය වූ පද්ධති නොමැත. පටක මට්ටම දක්වා විකසනයක් පමණක් ඇත.	විශේෂණය වූ පද්ධති ඇත					
ආහාර ජීර්ණය	අසම්පූර්ණය. සිලෝමාන්ත්‍රයක් / අමාශ වාහිනි කුහරයක් පමණි	අසම්පූර්ණය. මුඛය පමණි ගුදයක් නැත	සම්පූර්ණය මූලිකව විකසනය වූයේ නෙමටෝඩාවන් තුලය මොලුස්කාවන් හට රේත්‍රිකාව ඇත Arthropoda තුල එකිනෙකට වෙනස් මුඛ කොටස් ඇත				සමහරුන්ගේ සම්පූර්ණය. අනෙක් විශේෂ වල ගුදය නොමැත
ශ්වසන	ශ්වසන අවයව නොමැත. ශ්වසනය සිදු වන්නේ සරල විසරණය මගිනි.		සමහරුන්ට බාහිර ජලක්ලෝම ඇත. අනෙක් විශේෂ සරල විසරණය මගිනි		ප්‍රාවරණ කුහරය තුල ඇති ජලක්ලෝම හෝ කැකට මගින්. හෞමික විශේෂ ප්‍රාවරණය මගින්.	ජලක්ලෝම හෝ පත් පෙනහළු හෝ ශ්වාසනාල මගින්	ජලක්ලෝම, පිටිකා, ශ්වසන රුක් හෝ නාල පාද මගින්
සංසරණ පද්ධතිය	සංසරණ පද්ධතියක් නැත			සංචානය. පාර්ශ්වික හෘද ඇත. ශ්වසන චර්ණක ලෙස හිමොග්ලොබින් හිමොපර්ට්‍රින් ක්ලොරොක්ෂොරින් රුධිර ප්ලාස්මාවේ දියවී පවතී	පෘෂ්ඨීය හෘදයක් සහිත විවෘත සංසරණ පද්ධතියක්		ක්ෂීණ වූ සංසරණ පද්ධතියක්
ස්නායු පද්ධතිය	නැත. මධ්‍ය දෙපස බහු ධ්‍රැව නියුරෝන සහිත ස්නායු ජාලයක් ඇත.	ධූර්ව මස්තිෂ්ක ගුංගලියා යුගලක් හෝ හරස් ස්නායු වලින් බැඳුනු අන්වායම (ස්නායු රජ්ජු 1-3 අතර) ප්‍රමාණයක් ස්නායු වලයක්	අන්වායම ස්නායු රජ්ජු ඇති ස්නායු වලයක්	මස්තිෂ්ක ගුංගලියා යුගලේ 1 ද්විත්ව සහ උදරීය ස්නායු රජ්ජුවක්	ගුංගලියා යුගලේ හා ස්නායු වලයක් හා ස්නායු රජ්ජු යුගලේ දෙකක්	යුගලනය වූ පෘෂ්ඨීය මස්තිෂ්ක ගුංගලියා යුගලේ සහ ද්විත්ව උදරීය සහ ස්නායු රජ්ජුව	ස්නායු වලයක් හා බාහු වල ස්නායු ජාල සහිත පද්ධතියක්

සංවේදක අවයව	සමහරුන්ට අක්ෂි ලප සහ/හෝ තුලාකෝෂය ඇත	නිදහස් ආකාර වල අක්ෂිලප සහ රසායනික ප්‍රතිග්‍රාහක	පිටිකා ඇත	සරල ඇස්, ග්‍රාහිකා සහ මෘශ	ග්‍රාහිකා සමහරුන්ට ඇස් හෝ අක්ෂිලප, තුලාකෝෂය ඇත	ස්පර්ශක, තුලාකෝෂය, සංවේදක රෝම, සරල හෝ සංකීර්ණ ඇස්	
බහිස්ප්‍රාච්ඡි පද්ධතිය	නැත, විසරණයෙන් සිදුවේ	සිඵ සෛල හා ප්‍රණාල සහිත සරල බහිස්ප්‍රාච්ඡි පද්ධතිය		වෘක්කිකා		හරිත ග්‍රන්ථි හෝ මැල්පිජිය නාලිකා	
සැකිලි පද්ධතිය	නැත. කොරල් සතුටු චුර්ණමය බහිස්සැකිල්ලක් ඇත	නැත	ච්‍යාප සීලෝමික තරලයෙන් සැදි ද්‍රවස්ථිතික සැකිල්ලක්	සීලෝමික තරලයෙන් සැදි ද්‍රවස්ථිතික සැකිල්ලක්	බොහෝ සතුන්ට බහිස්සැකිල්ලක් ඇත. සමහරුන්ට අභ්‍යන්තර සැකිල්ලකි	බහිස්සැකිල්ලක්	අභ්‍යන්තර සැකිල්ලකි
ප්‍රජනක පද්ධතිය	නැත. ප්‍රණාල රහිත ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ඇත	ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල හා අතිරේක අවයව ඇත	ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල ඇත	ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල ඇත	ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල ඇත	ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල ඇත	විශාල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රියල ප්‍රජනනෝන්ද්‍රිය ප්‍රණාල ඇත
ලිංගිකත්වය	ඒකලිංගික හෝ ද්විලිංගික	බොහෝවිට ද්විලිංගික	ඒකලිංගික	ඒකලිංගික හෝ ද්විලිංගික	බොහෝවිට ඒකලිංගික	බොහෝවිට ඒකලිංගික	ඒකලිංගික
අලිංගික ප්‍රජනනය	අංකුරණය හෝ ප්‍රතිජනනය	සමහරුන්ගේ කඩ කඩ වීම මගින්	අලිංගික ප්‍රජනනය හෝ ප්‍රතිජනනයක් නොමැත	සමහරුන්ගේ අංකුරණය හෝ ප්‍රතිජනනය (මෙවුල මගින්)	-	සමහරක් කෘමීන්ගේ හෝ ක්‍රස්ටේසියාවන්ගේ ප්‍රතිජනනය හා කොමාරෝද්භවය	සමහරුන්ගේ ප්‍රතිජනනය
සංසේචනය	බාහිර	අභ්‍යන්තර	අභ්‍යන්තර	බාහිර හෝ අභ්‍යන්තර	බාහිර හෝ අභ්‍යන්තර	ක්‍රස්ටේසියාවන්ගේ බොහෝ විට අභ්‍යන්තර	බාහිර
කිට අවධි	ඵලනුලා පක්ෂමයර පරමපරා ප්‍රත්‍යාවර්තනය දක්වයි	බොහෝ කිට අවධි දක්වන්නේ පරපෝෂි විශේෂ වේ නිදහස් ආකාර වල කිට අවධි නැත	සමහරුන්ගේ කිට අවධි ඇත ජීවන චක්‍රය තුල පක්ෂම දක්නට නැත	ට්‍රොකොෆෝර්	ට්‍රොකොෆෝර් හෝ වෙලිජර්	කිට අවධි ඵකක් හෝ කීපයක් ඇත	බයිටිනාරියා හෝ ඩිප්ලෙසුරුලා කිටයන්
චර්ග	Hydrozoa, anthozoa, scyphozoa	Turbellaria Trematoda Cestoda	-	Polychaeta Oligochaeta Hirudinea	Cephalopoda Bivalvia gastopoda Polyplacophora	Crustacea Arachnida Insecta, chilopoda diplopoda	Asteroidea, Ophuroidea Echinoidea Holothuroidea Crinoidea